

07.07.2019 - 07:50 | Güncelleme: 07.07.2019 - 07:50 | Ebru Sungur - Hatay

Suriyeliler hesaba dahil oldu, 'kalıcı' yatırımlar başladı

Nüfusu, Suriyelilerle hızla artan belediyelerde, yeni altyapı yatırımlarına gereksinim hızla artıyor. Kaynakları kısıtlı olan belediyelere BM kalkınma örgütü UNDP destek veriyor

Toplumun önemli bir kesimince ülkelerine geri dönmeleri beklenen Suriyeli mülteciler, artık yerel yönetimlerin altyapı yatırımlarını yaparken hesaba kattıkları bir unsur haline geldi. Hatay, Kilis, Şanlıurfa [ve](#) Gaziantep'te katı ve sıvı atık tesisleri başta olmak üzere tüm altyapı yatırımlarında Suriyelerin gelişile artan nüfus baz alınıyor. BM kalkınma örgütü UNDP, AB ile Türkiye arasında yapılan geri kabul anlaşması üzerine AB tarafından Türkiye'ye verilen 3 milyar euro'luk fonun 50 milyon euro'suyla bu altyapı yatırımlarına destek oluyor. UNDP ayrıca Suriyelilere dil ve işgücüne kazandırma eğitimleri de veriyor. Dil eğitimlerinde atanamamış öğretmenler istihdam edilirken, işgücüne kazandırmada da kapasitenin yarısı Suriyeliler, yarısı Türk vatandaşları için ayrılmış durumda.

3 açılı bakış

UNDP Türkiye Direktör Yardımcısı Sukhrob Khojimatov, UNDP Suriye Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi Portfolyo Müdürü Burçe Dünder ve proje müdürü Sertaç Turhal, söz konusu çalışmaları Hatay'da, yatırımların sürdüğü sahada anlattılar. İki gün süren ayrıntılı açıklamaları tek cümleyle özetlemek gerekirse UNDP konuya üç anahtar sözcüğün açısından bakıyor: Dayanıklılık, gerilim ve kalkınma.

4 il kapsamda

5.7 milyon Suriyelinin ülkesini terk etmesini, bunların 3.6 milyonunun da Türkiye'ye gelmesini 'kriz' olarak değerlendirip dokuzuncu yılını geride bırakan bu duruma karşı 'dayanıklılık' oluşturulması gerektiğini belirtiyorlar. Zira 'dayanıklı' olunmazsa 'gerilim' başlıyor ve 'kalkınma' sekteye uğruyor.

Türkiye'deki Suriyelilerin sadece yüzde 3.2'si kamplarda, diğerleri ise Kilis, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, İstanbul, Bursa ve İzmir olmak üzere şehirlerde yaşıyor. UNDP'nin projesi Kilis, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep'te, Suriyelilerin gelişile artan nüfusa karşı belediyelerin 'dayanıklılığını' artırmayı hedefliyor. Bu amaçla da söz konusu belediyeler için katı atık yönetimi, atıksu yönetimi ve itfaiye hizmetleri için yatırımlar yapıyorlar.

İtfaiyelere yeni araçlar

Suriyelilerin gelişiyile gereksinimi artan bir diğer belediye hizmeti ise itfaiye. Hem bölgedeki itfaiyelerin Afrin operasyonuna destek vermesi, hem de mültecilerin yaşadıkları zorlu koşullardaki barınma ve ısınma yöntemlerinin iptidailiği bu gereksinimi artırmış. Yangınlar artmış, ekiplerin günde 10-15'i bulan vakaya müdahale etmesi gerekiyor. UNDP desteğiyle alınan yeni itfaiye araçları, ekiplerin yükünü hafifletmeyi amaçlıyor.

Kişi başı çöp 1 kg

Hesap ortada: Türkiye'de kişi başına günde 1 kilogram katı atık üretiliyor. Yerel yönetimler nüfuslarına göre bu atığı bertaraf edecek yatırımlar yapıyorlar. Ancak mülteci akını gibi önceden öngörülmeleyen durumlarda nüfus birden yüzde 30 arttığında mevcut tesisler ihtiyacı karşılamıyor.

İşte tam bu noktada söz konusu dört şehirde UNDP devreye giriyor ve altyapı yatırımlarının yükünü belediyelerle paylaşıyor. Üstelik bunlar, gelişmiş ülkelerin standartlarında, Türkiye'nin en büyük şehirlerinde bile örneğine az rastlanır nitelikte tesisler. Örneğin katı atıklar için aktarma tesisleri kuruyorlar, yakındaki küçük yerleşimlerin atıklarını burada toplayan semi treyler, tek seferde bu yükü katı atık tesisine götürüyor, tasarruf sağlanıyor.

Vahşi depolamanın, yeraltı sularına sızıntının önüne geçiliyor. Ana tesiste atıklar ayrıştırılıyor. Ambalaj atıklarının satışından, organik atıklardan biogaz üretiminden belediyenin gelir elde etmesi planlanıyor.

Atıksu çamuru gelir olacak

UNDP, atıksuyun arıtılmasında da belediyelere destek veriyor. Hatay'ın Hassa ilçesinde kurulmakta olan atıksu tesisi, 60 bin kişiye hizmet verecek kapasitede olacak. Bu sonbaharda devreye alınacak tesis, Asi'ye akan kirli su miktarını azaltacak.

Türkiye'deki dördüncü solar kurutma tesisi ise Kilis'teki atıksu tesisine kuruluyor. Bu sayede atıksu tesisinde biriken son derece zehirli çamur, bu tesiste güneş enerjisiyle kurutulacak.

Böylece hem zehirli çamurun katı atık tesisine taşınarak yeraltı sularına karışması önlenecek, hem de çimento fabrikalarına satılarak belediyeye gelir elde edilecek.

Eskişehir'de kan donduran cinayet

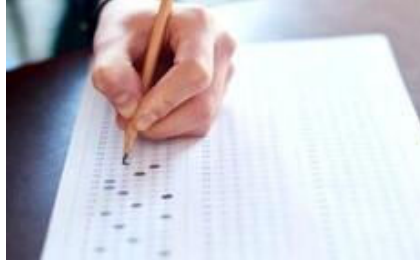
Eskişehir'de, Afganistan uyruklu bir erkek şahsın parçalara ayrılarak valizlere konulmuş cesedi bulundu.

daha fazla video için **Milliyet.**

İlginizi Çekebilecek Diğer Haberler

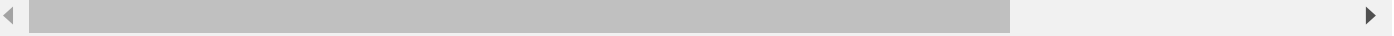
**Kızına araba çarpan
anne sinir krizi...**

**BİLSEM mülakat
sonuçları ne zaman...**

**12 milyon kişi
kullanıyor! Hayatı...**

Sıradaki Haber

